

2143
vēst. izziņa

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Rīgas komercālā inovācijas banka

nesturiskā izziņa

par 1988. - 1991. gadu

Fonda Nr. 2143

Rīgas Komerciālā inovācijas banka

Vēsturiskā izziņa

par 1988. – 1991. gadiem

Fonda Nr. 2143

LATVIJAS BANKA

Rīgas Komerciālā inovācijas banka

Vēsturiskā izziņa
par 1988.–1991. gadu

I

1988. gadā PSRS sāka veidoties pirmās kooperatīvās bankas un komercbankas. Saskaņā ar PSRS Ministru padomes 1988. gada 1. septembra lēmumu Nr. 1061 apstiprinātajiem PSRS Valsts bankas Statūtiem¹ viens no PSRS Valsts bankas uzdevumiem ir jaundibināmo kooperatīvo banku un komercbanku statūtu reģistrēšana, to darbības koordinēšana un normatīvu izstrādāšana.

Rīgas Komerciālā inovācijas banka – pirmā komercbanka Latvijas PSR – dibināta 1988. gada 5. augustā un uzsāka savu darbību 1988. gada 26. septembrī, kad tās statūti tika reģistrēti PSRS Valsts bankā. Saskaņā ar Rīgas Komerciālās inovācijas bankas (tālāk tekstā – banka) Statūtiem² bankas dibinātāji ir sešas juridiskās personas (zinātniski tehniskā kooperatīvā firma "Inženieris"; remonta, celtniecības, projektēšanas un tehnisko pakalpojumu kooperatīvs "Recepte"; Rīgas eksperimentālais jaunatnes centrs "Forums"; kolhozs "Viesturi"; kooperatīvs "Fēnikss" un Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Augusta Kirhenšteina Mikrobioloģijas institūts) un tās statūtkapitālu veido paju iemaksas (skatīt akcionāru grāmatu).

Banka ir kredītiestāde, kas sniedz klientiem kredītu un norēķinu pakalpojumus un veic šādas bankas operācijas:

- kārto klientu kontus (norēķinu, tekošos, uzkrājumu, aizdevumu),
- veic norēķinus klientu uzdevumā,
- izlaiž maksājuma dokumentus (čekus, vekselus, akreditīvus),
- apmaksā čekus un uzskaita vekselus,
- izsniedz galvojumus un garantijas,
- pērk un pārdod ārvalstu valūtu no organizācijām un pilsoniem (skaidrā naudā un no kontiem),
- veic faktoringa un līzinga operācijas.

Uzņēmumi un organizācijas, kā arī privātpersonas bankas pakalpojumus izmanto saskaņā ar līgumu. Knts bankā tiek atvērts saskaņā ar klienta iesniegumu, tiek notariāli apstiprināta zīmogu nos piedumu un paraksta paraugu kartīte, iesniegti uzņēmuma vai organizācijas Statūti, reģistrācijas apliecība u.c. dibināšanas dokumenti.

PSRS valdes priekšsēdētāja vietnieka 1988. gada 5. novembra vēstulē Nr. 07012/399³ par bankas reģistrāciju noteikts, ka bankas klientu norēķiniem ar uzņēmumiem un organizācijām, kuriem knts atvērts citā bankā, un bankas norēķiniem ar valsts budžetu jāatver korespondentknts PSRS Valsts bankas vai vienā no specializēto banku iestādēm, un PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankai jāsniedz bankas darbības pārskati saskaņā ar Statūtiem un jāpilda tās norādījumi.

¹ Latvijas Bankas Arhīva PSRS Valsts bankas uzziņu fonds. – 172. l.

² Rīgas Komerciālās inovācijas bankas fonds. – 1. apr. – 1.1/1- 01. 1. – 2. un 4. lp.

³ Latvijas Bankas Prezidenta arhīvs.

PSRS Valsts bankas un PSRS Finanšu ministrijas 1989. gada 3. janvāra norādījumi "Par jaunu banku organizācijas kārtību PSRS teritorijā" (vēstule Nr. 2-89/1) un tās 1989. gada 24. aprīļa papildinājums Nr. 1 (vēstule Nr. 32-89/58)⁴ nosaka kooperatīvo banku un komercbanku reģistrēšanas kārtību un darbību līdz PSRS likuma "Par bankām" pieņemšanai.

PSRS Valsts bankas 1989. gada 27. aprīļa "Kooperatīvo un komercbanku darbības regulēšanas noteikumi" (vēstule Nr. 201)⁵ un tās 1990. gada 11. oktobra papildinājums Nr. 1 (vēstule Nr. 326)⁶ nosaka kredītresursu regulēšanas fonda veidošanas kārtību PSRS banku sistēmā, kredītu piešķiršanas noteikumus kooperatīvajām bankām un komercbankām un kooperatīvo banku un komercbanku normatīvu ievērošanas novērtējuma kārtību.

PSRS Valsts bankas 1989. gada 6. maija norādījumi "Par kooperatīvo un komercbanku norēķinu, aizdevumu un citu operāciju veikšanu" (vēstule Nr. 204)⁷ nosaka norēķinu organizēšanu (naudas līdzekļu glabāšanai un operāciju veikšanai tiek atvērts korespondentkorts, turklāt drīkst atvērt tikai vienu korespondentkontu PSRS Valsts bankas vai vienā no specializēto banku iestādēm), kreditēšanas un finansēšanas, naudas apgrozības darba organizēšanu un statistikas pārskatu iesniegšanas kārtību.

Bankas pārvaldi īsteno paju īpašnieku sapulce un Padome, ko ievēl paju īpašnieku sapulcē no paju īpašniekiem. Kārtējo darbu veic Valde, ko iecel Padome (dokumenti par bankas Padomes sastāva ievēlēšanu un Valdes sastāva iecelšanu nav saglabājušies). Bankas sapulce tiek sasaukta vienreiz gadā pēc bilances pārskata sastādīšanas.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1990. gada 26. septembra lēmuma "Par Latvijas Republikas likuma "Par uzņēmējdarbību" spēkā stāšanās kārtību" 4. punktu un šā lēmuma 1991. gada 14. maija grozījumiem⁸ noteikts, ka visiem uzņēmumiem un uzņēmējsabiedrībām, kas organizatoriski neatbilst Latvijas Republikas likuma "Par uzņēmējdarbību" prasībām, līdz 1991. gada 1. oktobrim jāveic reorganizācija vai jāpārtrauc darbība.

Bankas Valdes 1991. gada 10. oktobra sapulcē⁹ pieņemts lēmums par bankas pārveidošanu par akciju sabiedrību, tādējādi Rīgas Komerciālā inovācijas banka tika reorganizēta par akciju sabiedrību un uz tās bāzes 1992. gada 27. janvārī izveidota slēgta akciju sabiedrība "Latvijas Rekonstrukcijas un attīstības banka" (ar citu dabinātāju skaitlisko sastāvu).

II

Rīgas Komerciālās inovācijas bankas dokumenti Latvijas Bankas Arhīvā tika saņemti 1994. gada 27. decembrī ar lietu nodošanas un pieņemšanas aktu kopā ar akciju sabiedrības "Latvijas Rekonstrukcijas un attīstības banka" dokumentiem (pavisam 551 lieta).

⁴ Latvijas Bankas Arhīva PSRS Valsts bankas uzziņu fonds. – 180. l.

⁵ Turpat.

⁶ Turpat. – 183. l.

⁷ Turpat. – 180. l.

⁸ "LPSR Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs". – 1990. – Nr. 42.

⁹ Rīgas Komerciālās inovācijas bankas fonds. – 1. apr. – 1.1/2-02. l. – 27. lp.

2004. gadā pēc akciju sabiedrības "Latvijas Rekonstrukcijas un attīstības banka" maksātnespējas procesa izbeigšanas, Latvijas Bankas darbiniekiem veicot akciju sabiedrības "Latvijas Rekonstrukcijas un attīstības banka" dokumentu aprakstīšanu, Rīgas Komerciālās inovācijas bankas dokumenti par 1988.–1991. gadu tika atlasīti un iekļauti atsevišķā fondā.

Rīgas Komerciālās inovācijas bankas dokumentu aprakstīšanas rezultātā izveidots lietu un dokumentu apraksts Nr. 1 par 1988.–1991. gadu. Lietas aprakstā sakārtotas pēc funkcionālā principa un veido trīs apraksta iedaļas:

- 1.1. bankas pārvalde un uzraudzība,
- 1.2. noguldījumi un kredīti,
- 1.3. grāmatvedība un kase.

Katrai apraksta iedaļai ir sastādīts lietu un dokumentu kopsavilkuma apraksts.

Pirmajā iedaļā iekļauti bankas Statūti, Magņitogorskas filiāles nolikums, sapulču protokoli, statistikas pārskati, ekonomisko normatīvu izpildes aprēķini, pārbaužu dokumenti un sarakste. Pirmajā iedaļā iekļauti arī darbinieku darba algas izmaksas saraksti un darba līgumi. Personālsastāva lietas atsevišķi Latvijas Bankas Arhīvā netika saņemtas.

Otrajā iedaļā iekļautas klientu juridiskās lietas, noguldījumu un kredītu lietas, kā arī dokumenti par neatmaksāto aizdevumu atgūšanu. Pretenziju un Valsts Arbitrāžā iesniegto prasību pieteikumu lietās atrodas kreditēšanas lietu kopijas, jo to oriģināli kopā ar prasību pieteikumu tika iesniegti Valsts Arbitrāžā.

Trešajā iedaļā iekļauti grāmatvedības pārskati, peļņas nodokļa aprēķini, attaisnojuma dokumenti par katru darbadienu, dienas bilances, kontu izraksti, kontu atlikumi, kases dokumenti, kases grāmata, kases žurnāli, saimnieciskās darbības līgumi u.c. dokumenti. Kontu reģistrācijas žurnāls iekļauts akciju sabiedrības "Latvijas Rekonstrukcijas un attīstības banka" fondā, un tajā ir ieraksti par 1988.–1994. gadu.

Aprakstā pavisam iekļautas 84 lietas. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja
Latvijas Bankas Arhīva arhivāre

Latvijas Bankas Arhīva vadītāja

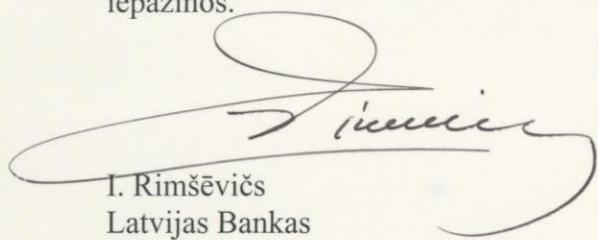
I. Sproģe

B. Blese

I. Sproģe

B. Blese

Ar Rīgas Komerciālās inovācijas bankas vēsturisko izziņu par 1988.–1991. gadu iepazinos.

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas
prezidents

A. Raņķe
Komunikācijas pārvaldes
vadītāja

Rīgā 16.01.2005.

Šīni lietā 4(cetur)

numurētas lapa

2005 g. « 2. » novembrī

LVA arhīvists Vainier